

PÍSEMKA IV.

1a. Řešte následující soustavu rovnic o neznámých (x, y, z) a rozhodněte, pro které hodnoty parametrů t a s má soustava

- právě jedno řešení (toto řešení zapište)
- nekonečně mnoho řešení (zapište tato řešení pomocí volných neznámých)
- žádné řešení

$$\begin{array}{rccccrcr} -2x & + & y & + & & tz & = & 1 \\ & x & - & y & + & & z & = & 0 \\ & & & ty & + & & z & = & s \\ x & & & & - & (1+t)z & = & -1 \end{array}$$

1b. Uvedte příklad homogenní soustavy tří rovnic o třech neznámých, jejíž řešení má

- dvě volné neznámé,
- jednu volnou neznámou,
- žádnou volnou neznámou,
- neexistuje.

V každém z uvedených příkladů určete hodnotu matice a hodnotu rozšířené matice soustavy.

BODOVÁNÍ: **1a.:** úprava matice na schodovitý tvar ... 0,4 bodu, diskuse počtu řešení a zdůvodnění ... 0,4 bodu, zapsání řešení v jednotlivých případech 0,4 bodu, **1b.:** každá z podotázek ... 0,2 bodu. **CĚLKEM:** ... 2 body

---

2. Vyšetřete průběh funkce

$$y = \frac{1}{x^2 - 1}$$

BODOVÁNÍ: Definiční obor, sudost, lichost, průsečíky s osami ... 0,3 bodu, první derivace, obor její existence, stacionární body, lokální

extrémy, rostoucí/klesající ... 0,5 bodu, druhá derivace, obor její existence, inflexní body, konvexní/konkávní ... 0,5 bodu, asymptoty se směrnicí, asymptoty bez směrnice a výpočet ostatních potřebných limit ... 0,4 bodu, zakreslení grafu funkce ... 0,3 bodu. CELKEM ... 2 body.

3a. Definujte *limitu* funkce v daném bodě, definujte pojem: funkce je *klesající na množině* M a funkce je *klesající v bodě* a , definujte *derivaci* funkce v daném bodě.

3b. Uveďte příklad funkce, která

- má v nějakém bodě a nevlastní derivaci $\pm\infty$,
- je klesající v každém bodě svého D_f , ale není klesající na D_f ,
- má asymptoty $x = 0$ a $y = 0$,
- je v nějakém bodě a nespojitá, ale je v tomto bodě definovaná.

Funkci vždy zadejte předpisem a načrtněte obrázek.

BODOVÁNÍ: **3a.** ... 1 bod, **3b.** Každá z podotázek ... 0,25 bodu. CELKEM ... 2 body.

4a. Vypočtete plochu ohraničenou grafy funkcí $f(x) = \sqrt{1-x^2}$ a $g(x) = -\sqrt{1-x^2}$. Vypočtete obvod tohoto obrazce. Vypočtete objem tělesa, které vznikne rotací grafu $f(x)$ kolem osy x .

4b. Určete primitivní funkci k $y = \frac{\sin^4 x}{\cos^2 x}$.

BODOVÁNÍ: **4a.:** každá z podotázek ... 0,6 bodu, **4b.:** 0,8 bodu. CELKEM ... 2 body.

---

5. Byl vybrán soubor třiceti studentů, kteří se dostavili na zkoušku z matematiky. Studenti mohli získat u písemky i bodů, kde $i = 0, \dots, 5$. Výsledky byly následující: Dva studenti nezískali žádný bod, jeden bod získali tři studenti, dva body získalo patnáct studentů, tři body získalo šest studentů, čtyři body získali tři studenti a pět bodů získal jeden student. Náhodnou veličinu X s diskrétním rozdělením definujeme jako počet bodů získaných jedním, náhodně vybraným studentem.

- Určete rozdělení veličiny X , $\{(x_i, p_i)\}$, kde $p(i)$ je pravděpodobnost i , kdy $x_i = i$.
- Pravděpodobnost, že náhodně vybraný student bude mít alespoň I bodů, $I = 0, 1, 2, 3, 4, 5$.
- Střední hodnotu veličiny X .
- Střední kvadratickou odchylku veličiny X .
- Pravděpodobnost, že náhodně vybraný student získal počet bodů v intervalu $i \in [2, 4]$.

BODOVÁNÍ: Každá z podotázek ... 0,4 bodu. CELKEM ... 2 body.
